

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2025-491

15.5.2025

Fremtind Forsikring AS

Ulykke

Drukning - svømmetur – ulykke – plutselig ytre og uforutsett fysisk begivenhet.

Forsikrede druknet under svømmetur. I obduksjonsrapporten fremgikk at drukningen var forårsaket av akutt hjerte- og respirasjonssvikt, som ledet til såkalt «vanndød». Statsadvokaten vurderte at hendelsen var et resultat av en uheldig ulykke. Foretaket avslo krav med henvisning til at det ikke forelå en ulykkesskade. Saken reiste spørsmålet om forsikredes drukning var å anse som ulykkesskade i henhold til vilkårene. Nemnda bemerket at ved frivillige opphold i vannet kreves at en må ha blitt utsatt for andre ytre påkjenninger enn de som vanligvis følger av aktiviteten. Selv om det stilles små krav til den ytre begivenheter, fant nemnda ingen opplysninger som tydet på at noe i den ytre situasjonen hadde utviklet seg på en uventet måte. Nemnda kunne derfor ikke se at det var sannsynliggjort at det hadde inntruffet et ulykkestilfelle og nemnda ga foretaket medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede druknet under bading i utlandet.

I skademelding 14.8.23 er det opplyst at «svømmetur i en innsjø endte med drukningsulykke».

Videre, i oversatt obduksjonsrapport, fremgår:

1. Utvendig og innvendig obduksjon av (forsikredes) lik har vist et brudd i flere ribbein på begge sider av brystet (mest sannsynlig et resultat av ekstern hjertemassasje) og et spor etter injeksjon.
2. Det var ingen makroskopisk påviselige patologiske endringer.
3. Gasskromatografiundersøkelse av en blodprøve tatt under obduksjonen påviste ikke etylalkohol.
4. Basert på resultatene fra obduksjonsundersøkelser kan det utelukkes (forsikredes) død på grunn av mekanisk traume og makroskopisk påviselige lesjoner. Under hensyntagen til omstendighetene ved å finne liket av den ovennevnte personen, bør det antas at (forsikredes) død skjedde som et resultat av akutt hjerte- og respirasjonssvikt under omstendigheter generelt referert til som den såkalte "vanndød" på grunn av nedsenking (f.eks. kaldtvannssjokk eller struperefleks).

I oversatt dokument datert 7.9.23 ved navn «Beslutning om avslutning av etterforskning» fremgår at statsadvokaten (i utland) skal ha skrevet at forsikrede ble funnet ved at en annen svømmer oppdaget henne flytende i sjøen. Videre fremkommer at vitner hadde forklart at forsikrede bestemte seg for å svømme i innsjøen og at hun først svømte langs stranden, men ikke kom tilbake. Det fremkom opplysninger om at forsikrede siden mai hadde vært under psykiatrisk behandling, og tok medisiner, men det var ikke noe som tydet på at hun hadde tatt medisiner dagen hun døde. Videre:

Handlingene som ble utført i saken fører til konklusjonen at (forsikredes) død var et resultat av en uheldig ulykke. (...)

Foretaket avslo kravet 23.10.23, under henvisning til at det ikke forelå en ulykkesskade.

Klager har i det vesentlige anført at han har rett til utbetaling av livsforsikring under reiseforsikringen, idet det er sannsynliggjort en ulykkesskade.

I denne saken er det sannsynliggjort at forsikredes helsetilstand var god, hun var forholdsvis ung og ikke syk på ulykkestidspunktet. Mangelen på direkte bevis rundt drukningsulykken, kombinert med det faktum at avdøde var en god svømmer og ikke hadde noe kjent sykdomshistorikk, innebærer at tvilen må komme klager til gode. Videre er det ikke relevant at forsikrede oppholdt seg frivillig i vannet, sammenliknet med hva som ville vært tilfellet dersom hun havnet i vannet ufrivillig. Årsaken til drukningen kan være det samme uansett om man er frivillig i vannet. Som følge av at det ikke kan påvises noen direkte årsakssammenheng tilknyttet personlige faktorer, fremstår det, i lys av omstendighetene, som mest sannsynlig at ulykken skyldtes ytre forhold.

Klager har også anført at han må tilkjennes sakens omkostninger med kr 50 000.

Foretaket har i det vesentlige anført at klager ikke har sannsynliggjort at det foreligger en ulykkesskade i forsikringsvilkårenes forstand.

Forsikrede var frivillig i vannet, sml. 2024-324 og 2024-323. Drukningen skjedde på en offentlig badestrand, forsikredes helsetilstand er opplyst å ha vært god, og i tillegg var forsikrede kjent for å være en god svømmer. Det er ingen tidsnære opplysninger om forhold under badingen som er egnet til å sannsynliggjøre at det var noe i den ytre situasjonen som utviklet seg på en uventet måte, og uten slike opplysninger har ikke kravstiller sannsynliggjort at årsaken til drukningen er en ulykkesskade i vilkårenes forstand. Tvert imot så er det opplyst at den aktuelle stranden var åpen for alle, og den hadde mange andre badende den aktuelle dagen. Man må da kunne legge til grunn at det var et trygt sted for bading og svømming. Det antas også at det på en offentlig badestrand (som er åpen for allmennheten), ikke vil være fare for store uventede bølger, eller at det vil inntreffe kaldtvannstrømninger i så stor grad som eventuelt ville ha ført til kaldtvannssjokk.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder krav om utbetaling under reiseforsikring, og reiser spørsmål om forsikredes drukning er å anse som en ulykkesskade, slik dette er definert i vilkårene pkt. 8.4.

Det er kravstiller, her klager, som må sannsynliggjøre at vilkårene for utbetaling er oppfylt.

Vilkårene viser at forsikringen kan gi rett til utbetaling av dødsfallserstatning, dersom det er tale om en ulykkesskade, jf. vilkårene pkt. 8.3 og 8.4. I pkt. 8.4 er ulykkesskade definert slik:

Med ulykkesskade menes skade på kroppen forårsaket ved en plutselig og uforutsett ytre fysisk hendelse (ulykkestilfelle) som inntreffer i forsikringstiden

Nemnda har flere ganger tidligere tatt stilling til om et drukningstilfelle er å anse som en ulykkesskade. Etter nemndas syn er det grunn til å skille mellom saker der drukning har skjedd i forbindelse med at en har oppholdt seg frivillig i vannet, og saker der en drukner etter å ha havnet ufrivillig ut i vannet, se senest avgjørelse 2024-324. I saker der noen har druknet i forbindelse med at hen frivillig har oppholdt seg i vannet kreves det at en må ha blitt utsatt for andre ytre påkjenninger enn de som vanligvis følger av aktiviteten. I drukningssaker der det nøyaktige hendelsesforløpet er ukjent er det grunn til å ikke stille for store krav til den ytre begivenheten. Selv om det skal stilles forholdsvis små krav til den ytre begivenheten, foreligger det slik saken er opplyst for nemnda, ingen tidsnære opplysninger om forholdene under forsikredes bading i vannet, som er egnet til å sannsynliggjøre at det var noe i den ytre situasjonen som utviklet seg på en uventet måte. Det finnes ingen konkrete holdepunkter for at forsikrede ble «utsatt for andre ytre påkjenninger enn de som regulært følger av» bading, slik formulert av Høyesterett i en dom som gjelder dykking jf. Rt-1988-394. Som eksempel på ytre påkjenninger er eksempelvis vanskelige

strømforhold, slik tilfellet var i avgjørelse 2024-323, som medførte at nemnda der fant at det var sannsynliggjort et ulykkestilfelle.

Klager har argumentert for at mangelen på direkte bevis rundt drukningsulykken, kombinert med det faktum at avdøde var en god svømmer og ikke hadde noen kjent sykdomshistorikk, innebærer at tvilen må komme klager til gode. Til dette bemerker nemnda at selv om det ikke er grunn til å stille for store krav til den ytre begivenheten i drukningssaker der det nøyaktige hendelsesforløpet er ukjent, stilles det likefullt krav om visse konkrete holdepunkter for at det har vært noe uventet i den ytre situasjonen, jf. sak 2024-323 og 2024-324.

Uten slike holdepunkter, har ikke klager sannsynliggjort en ulykkeskade slik dette er definert i vilkårene. Klager har derfor heller ikke krav på dekning av advokatutgifter.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Birgitte Hagland (leder), Jon Einar Martinsen (bransjerepresentant), og Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant).